

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Verward gedrag nader bekeken: *analyse van E33 en E14 meldingen in de politieregistratie*

Kernboodschappen

Een groot deel van de E33/E14 meldingen is toe te schrijven aan een relatief kleine groep personen

In 2016 zijn van het totaal van 80.000 meldingen ruim 61.000 meldingen te herleiden tot bijna 34.000 unieke personen. De meldingen betreffen meldingen door anderen bij de politie en eigen waarnemingen van de politie. Opvallend is dat 66% van de 61.000 meldingen toe te schrijven is aan een relatief kleine groep van 13.000 personen die al eerder onder deze twee meldingscodes bekend was in de politieregistratie.

Deze bevinding ondersteunt het belang om vroegsignalering, ondersteuning en zorg te focussen op deze relatief kleine groep. Hierdoor kunnen deze personen in een vroeger stadium passende zorg en ondersteuning krijgen. Tegelijkertijd is het mogelijk dat hierdoor het aantal meldingen dat toe te schrijven is aan deze groep aanzienlijk afneemt.

Dit zijn de bevindingen van het eerste onderzoek naar het aantal unieke personen achter het totaal van de E33 (overlast door verward/overspannen persoon) en E14 (poging tot zelfdoding) meldingen in de landelijke politieregistratie.

Aantal meldingen en unieke personen in 2016 ligt hoger dan in 2015

Zowel het aantal meldingen, het aantal unieke personen als het aantal personen dat al onder deze meldingscodes (E33/E14) bekend was bij de politie, ligt in 2016 hoger dan in 2015. Hoewel meerdere factoren hiervoor verantwoordelijk kunnen zijn, is de bijdrage van elk van die factoren afzonderlijk onduidelijk.

Politieregistratie beschrijft slechts een deel van het vraagstuk

Dit onderzoek is het eerste deel van een groter onderzoek naar personen met verward gedrag. De E33 en E14 meldingen in de politieregistratie betreffen slechts een deel van de hele groep personen met verward gedrag. Ten eerste omdat veel mensen met verward gedrag niet met de politie in aanraking komen. Ten tweede omdat personen met verward gedrag die tevens een strafbaar feit plegen onder de code van dat strafbare feit geregistreerd worden. Ook komt het voor dat personen onder andere (overlast) codes worden geregistreerd. Onder deze andere codes wordt 'verward gedrag' niet (systematisch) geregistreerd. Daarnaast is nog geen inzicht in de aard en ernst van verward gedrag. Om deze redenen wordt binnen het tweede deel van het onderzoek, in de pilot-regio's GGD regio Utrecht en GGD West-Brabant, breder gekeken dan alleen de politieregistratie. In dit tweede deel wordt nagegaan of analyses van regionale registraties van andere organisaties die betrokken zijn bij de zorg en

ondersteuning van personen met verward gedrag en nadere analyse van de politieregistratie meer inzicht kunnen geven in de groep personen met en in aard en ernst van verward gedrag. De resultaten hiervan worden verwacht in september 2018.

Inleiding

In Nederland is de laatste jaren veel aandacht voor personen met verward gedrag. Een belangrijke aanleiding daarvoor is de toename van het aantal meldingen van 'verwarde personen' bij de Nederlandse politie. Het aantal meldingen onder de noemer 'E33: overlast door verward of overspannen persoon' in de politieregistratie steeg van bijna 52.000 in 2013 naar 75.000 in 2016 en ruim 83.500 in 2017 (Nationale Politie, 2018). Bij deze meldingen is geen sprake van een strafbaar feit. Het komt ook voor dat personen met verward gedrag (zonder strafbaar feit) onder andere (overlast)codes worden geregistreerd. Terwijl het aantal E33 meldingen is gestegen, is onduidelijk of ook het aantal personen met verward gedrag is toegenomen. Meerdere meldingen in de politieregistratie zijn soms namelijk toe te schrijven aan één enkele persoon.

In de media ligt de nadruk sterk op de toename van het aantal meldingen en mogelijke toename in de ernst van de incidenten. Tegelijk wordt er aandacht gevraagd voor het stigma dat personen met verward gedrag (dreigen te) krijgen en voor de ruimte, compassie en aandacht die in de samenleving nodig is voor personen met verward gedrag. Of en in hoeverre de meldingen in de politieregistratie daadwerkelijk allemaal verward gedrag betreffen is echter niet duidelijk. Ook wordt tot nu toe uit deze cijfers niet duidelijk of het aantal personen met verward gedrag toeneemt, en in welke mate. De politieregistratie geeft alleen een beeld over verwarde personen in gevallen waarin de politie zelf een rol heeft gehad en is daardoor situationeel bepaald. Lang niet alle personen met verward gedrag komen met de politie in aanraking. De vraag is of de beelden over personen met verward gedrag die door de berichtgeving ontstaan wel kloppen.

We weten eigenlijk weinig af van deze groep. Dit komt omdat verward gedrag een zeer breed begrip is en er veel verschillende omschrijvingen bestaan. Het Schakelteam Personen met verward gedrag hanteert de volgende definitie: "Mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen" (Schakelteam Personen met verward gedrag, 2016, 2017). Bij personen met verward gedrag kan het dus zowel gaan om mensen met dementie die verdwaald zijn op straat als om mensen met een acute psychose. Ook kan verward gedrag een tijdelijk gevolg zijn van een lichamelijke aandoening zoals diabetes. Verward gedrag wordt daarnaast mede bepaald door de context of

situatie: de omgeving bepaalt de norm en kan bijdragen aan een oplossing, maar ook aan een escalatie. Niet iedere persoon met verward gedrag vormt een gevaar voor zichzelf of voor anderen en ook niet iedere persoon met verward gedrag is een oudere verwarde buurtbewoner die de weg kwijt is. Er zijn vele schakeringen.

Over wie hebben we het precies als het gaat om personen met verward gedrag? Hoe groot is die groep? Zijn het vaak dezelfde personen die betrokken zijn bij meldingen? Wat is de aard en de ernst van de problemen van personen met verward gedrag? In opdracht van het Schakelteam Personen met verward gedrag en ZonMw zijn we op zoek naar antwoorden op deze vragen. Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoekers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Trimbos-instituut, de Praktijk Index, GGD regio Utrecht en GGD West-Brabant. We schetsen een beeld van de omvang en kenmerken van de groep personen met verward gedrag. Dit doen we om de ontwikkeling van een goede aanpak voor personen met verward gedrag te ondersteunen. Het onderzoek bestaat uit verschillende delen die op een aantal momenten in 2018 gepubliceerd worden.

Deze factsheet bevat de resultaten van het eerste deel van een groter onderzoek naar personen met verward gedrag. In dit deel staan de meldingen in de landelijke politieregistratie van 2015 en 2016 centraal. Het gaat hierbij alleen om de meldingen met de codes E33 (overlast door verward of overspannen persoon) en E14 (poging tot zelfdoding). Voor deze twee codes (E33 en E14) is gekozen omdat deze codes van alle door de politie gehanteerde codes het beste aansluiten bij de door het Schakelteam gehanteerde definitie van verward gedrag. De politieregistratie en deze meldingen betreffen slechts een deel van de hele groep personen met verward gedrag. Ten eerste omdat veel mensen met verward gedrag niet met de politie in aanraking komen. Ten tweede omdat personen met verward gedrag die tevens een strafbaar feit plegen onder de code van dat strafbare feit geregistreerd worden. Ook komt het voor dat personen onder andere (overlast) codes worden geregistreerd (bijvoorbeeld overlast zwervers, overlast alcohol/drugs, sociale wijkproblematiek). Onder deze andere codes wordt 'verward gedrag' niet (systematisch) geregistreerd. Daarnaast is nog geen inzicht in de aard en ernst van verward gedrag. Om deze redenen wordt binnen het tweede deel van het onderzoek, in de pilot-regio's GGD regio Utrecht en GGD West-Brabant, breder gekeken dan alleen de politieregistratie. In dit tweede deel wordt nagegaan of analyses van regionale registraties van andere organisaties die betrokken zijn bij de zorg en ondersteuning van personen met verward gedrag en nadere analyse van de politieregistratie meer inzicht kunnen geven in de groep personen met en in aard en ernst van verward gedrag. De resultaten hiervan worden verwacht in september 2018.

Leeswijzer

De bevindingen staan in de hoofdtekst van de huidige factsheet beschreven. Hierop berusten de kernboodschappen. In de tekstboxen staat achtergrondinformatie: in tekstbox 1 (p. 4) worden definities en begrippen uitgelegd. In tekstbox 2 (p. 7) staat beschreven hoe we van meldingen naar unieke personen zijn gekomen en op welke manier is bepaald hoeveel personen vaker in de politieregistratie onder E33 en E14 meldingen voorkomen.

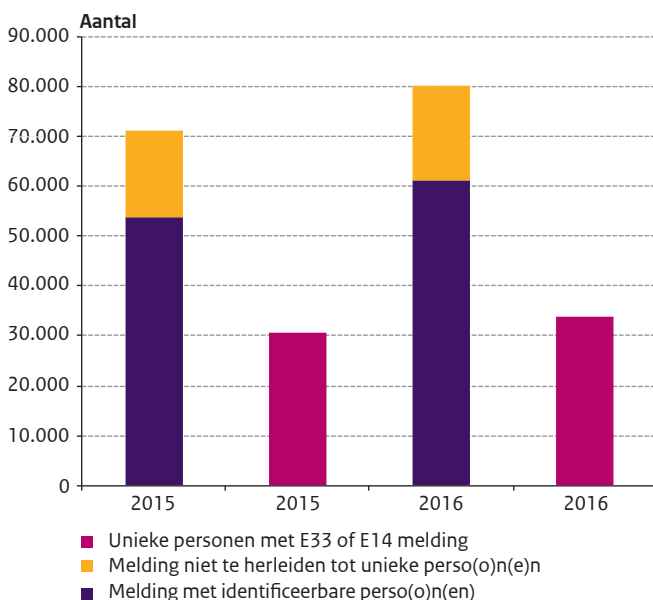
Bevindingen

Van aantal meldingen (E33 en E14) naar aantal personen met verward gedrag

In 2016 ongeveer 80.000 E33 en E14 meldingen

De Nationale Politie registreerde in 2016 in Nederland in totaal circa 80.000 E33 en E14 meldingen (figuur 1). Van alle meldingen vallen bijna 75.000 onder de categorie 'overlast door verward of overspannen persoon' (code E33) en ruim 5.000 onder de categorie 'poging tot zelfdoding' (code E14). Het totaal aantal meldingen ligt 13% hoger dan de in totaal 71.000 (E33 en E14) meldingen in 2015.

Figuur 1: Totaal aantal meldingen (E33 en E14) en aantal unieke personen in 2015 en 2016

Bron: Basisvoorziening Handhaving (BVH)

Aantal meldingen: Selectie codes E33 en E14

Aantal personen: Selectie codes E33 en E14 waarbij persoon kon worden geïdentificeerd

In 2016 zijn ruim 61.000 meldingen (E33 en E14) te herleiden tot bijna 34.000 unieke personen

Van de 80.000 meldingen in 2016 zijn ruim 61.000 meldingen (76%) te herleiden tot bijna 34.000 unieke personen (figuur 1). Dit betekent dat voor een aantal personen meerdere meldingen zijn gedaan. Het aantal unieke personen in 2016 is 10% hoger dan de bijna 31.000 unieke personen in 2015.

Bij 24% van alle E33 en E14 meldingen is de melding niet te herleiden tot één uniek persoon

Bij ruim 13.000 meldingen (17% van het totaal aantal E33 en E14 meldingen) staan geen persoonsgegevens geregistreerd. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen als de aangemelde persoon al vertrokken is bij aankomst van de politie of wanneer de aangemelde persoon geen Burger Service Nummer heeft (zie tekstbox 2). Bij circa 5.600 meldingen (7% het totaal aantal E33 en E14 meldingen) zijn alleen persoonsgegevens van meerdere betrokken personen geregistreerd zonder een hulpbehoevende persoon, zodat niet duidelijk is welke van deze personen als verward is gemeld. Om zo dicht mogelijk bij het werkelijke aantal unieke personen te komen, hebben we deze meldingen niet meegenomen in de verdere berekeningen (zie tekstbox 2 en beschouwing).

Van de unieke personen is bijna twee derde man en ruim de helft tussen de 30 en 60 jaar

Het aandeel mannen onder de geregistreerde personen met verward gedrag bedraagt 62%, zowel in 2015 als in 2016. Van ruim de helft van de geregistreerde personen (54%) is de leeftijd tussen 30 en 60 jaar. De verdeling over de leeftijden is in 2016 vergelijkbaar met die in 2015.

Tekstbox 1: Definities en begrippen

Personen met verward gedrag: ‘Mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen’ (Schakelteam Personen met verward gedrag, 2016, 2017).

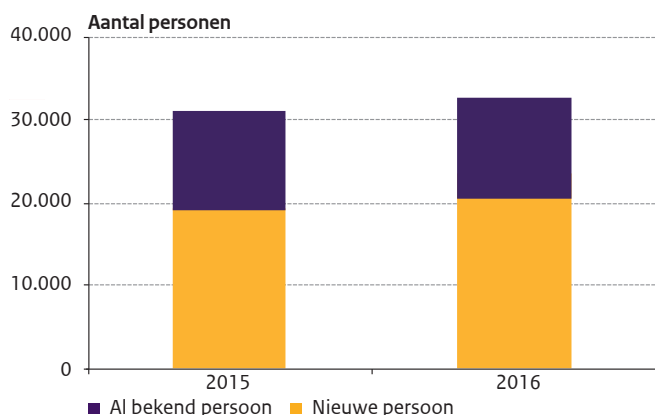
Schakelteam Personen met Verward Gedrag:

Per 1 oktober 2016 hebben de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (J&V) en de voorzitter van de directie-raad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) het Schakelteam Personen met verward gedrag ingesteld. Het Schakelteam heeft de opdracht om gemeenten en regio's actiever te faciliteren bij het realiseren van een goed werkende aanpak voor de ondersteuning van mensen met verward gedrag (Schakelteam Personen met verward gedrag, 2016, 2017). Aan het einde van de termijn van het Schakelteam, 1 oktober 2018, moeten alle gemeenten en regio's hierover beschikken.

Basisvoorziening Handhaving (BVH) van de Nationale Politie:

In de politieregistratie Basisvoorziening Handhaving (BVH) worden alle meldingen geregistreerd waarmee een politieagent te maken krijgt. De melding kan door de politieagent zelf aangemaakt worden op basis van een eigen waarneming of naar aanleiding van een melding vanuit de meldkamer of regionaal servicecentrum ('geen spoed, wel politie'). De BVH is een registratie van meldingen, niet van personen. Per melding kent de agent één code (klasse) toe. Er zijn o.a. maatschappelijke codes (bijvoorbeeld voor overlast), codes voor overtredingen en codes voor misdrijven. De Nationale Politie is de eigenaar/beheerder van de BVH gegevens.

Figuur 2: Aantal unieke personen met verward gedrag naar bekendheid onder E33 en E14 codes in 2015 en 2016.

Bron: Basisvoorziening Handhaving (BVH)
Selectie: codes E33 en E14 met een identificeerbaar persoon

Een deel van de personen met verward gedrag is al bekend onder E33 of E14

Twee vijfde van de personen met verward gedrag is al bekend

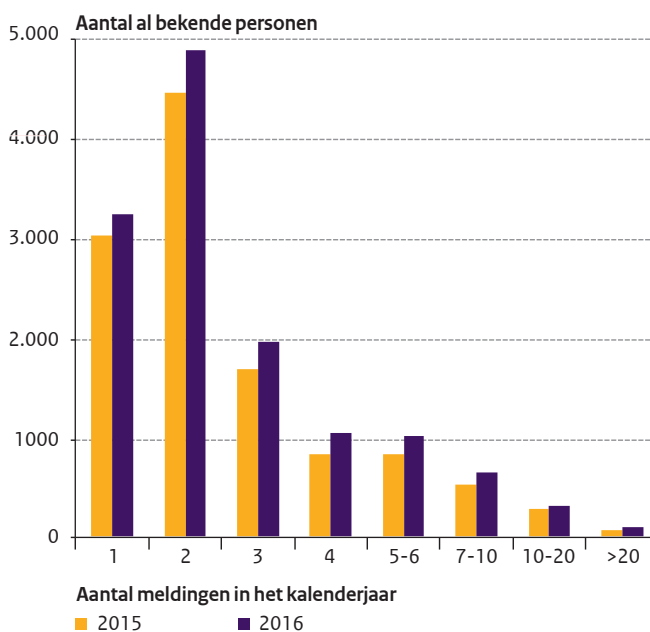
Ruim 13.000 personen (39%) met verward gedrag in 2016 zijn al bekend in de politieregistratie onder een E33 en/of een E14 melding (figuur 2). Dit betekent dat er over die persoon tenminste één melding is binnen gekomen bij de politie in 2016, én een of meer meldingen in de twaalf maanden voorafgaand daaraan (zie tekstbox 2). Bijna 21.000 personen (61%) in 2016 zijn nieuwe personen met een eerste E33 of E14 melding. Dit betekent dat ze in twaalf maanden voorafgaand aan de melding in 2016 niet onder E33 en E14 geregistreerd staan (zie tekstbox 2). Ten opzichte van 2015 is het aantal bij de politie al bekende personen iets sterker toegenomen (toename 13%) dan het aantal nieuwe personen (toename 8%).

Twee derde van de E33 en E14 meldingen is toe te schrijven aan al bekende personen

Van de ruim 61.000 meldingen welke tot unieke personen te herleiden zijn, is in 2016 66% toe te schrijven aan deze 13.000 al bekende personen. Voor 2015 gaat het om een vergelijkbaar aandeel (65%).

Bij al bekende personen met verward gedrag vaak meerdere E33 en E14 meldingen in een jaar

Figuur 3: Aantal E33 en E14 meldingen in het kalenderjaar van al bekende personen.

Bron: Basisvoorziening Handhaving (BVH)
Selectie: codes E33 en E14 met een identificeerbaar persoon, die in het jaar voorafgaand aan de melding eerder is geregistreerd onder E33 en E14 (al bekende personen)

In 2016 heeft het merendeel (77%) van de al bekende personen niet meer dan drie E33 en E14 meldingen

Voor de al bekende personen is nagegaan hoeveel E33 en E14 meldingen in een kalenderjaar geregistreerd zijn. Bij de ruim 13.000 al bekende personen (zie tekstbox 2) gaat het bij een kwart (25%) om één melding in 2016 (figuur 3). Deze personen met één melding in 2016 hebben dan, twaalf maanden voorafgaand aan deze melding in 2016, één of meer E33 en E14 meldingen in 2015.

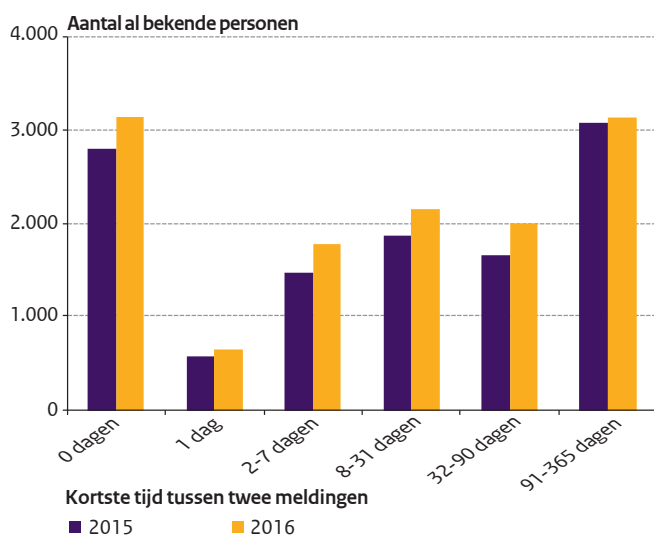
De helft (52%) van de ruim 13.000 al bekende personen heeft in 2016 twee of drie meldingen. Bijna 80 personen (1%) stonden in 2016 bij meer dan 20 meldingen geregistreerd, waarvan ook twee personen bij meer dan 100 meldingen (figuur 3). Of en hoeveel meldingen deze personen in 2015 hadden, is niet meegeteld. Het gaat hier alleen over de meldingen in het kalenderjaar 2016. In 2016 is de verdeling over het aantal meldingen voor de al bekende personen met verward gedrag vrijwel gelijk aan de verdeling in 2015.

Herhaalde E33 en E14 melding in veel gevallen binnen een week

Ruim 3.200 personen staan op één dag meer dan eenmaal geregistreerd onder E33 of E14

Kijkend naar het jaar voorafgaand aan de meldingen van al bekende personen in 2016, was bij ruim 5.700 personen (44%) het kortste interval tussen twee meldingen hooguit een week (figuur 4). Hiervan werden ruim 3.200 personen (25%) op één dag meer dan eenmaal onder de codes E33 of E14 geregistreerd. In 2015 waren dit ruim 2.800 personen (toename van 15%). Bij een kwart van de al bekende personen in 2016 (24%) bedroeg het kortste interval tussen twee meldingen drie maanden tot een jaar.

Figuur 4: Aantal al bekende personen naar kortste tijd tussen twee meldingen (E33 en E14) in 2015 en 2016

Bron: Basisvoorziening Handhaving (BVH)
Selectie: codes E33 en E14 met een identificeerbaar persoon, die in het jaar voorafgaand aan de melding eerder is geregistreerd (al bekende persoon)

Beschouwing

Bevindingen in context

Dit onderzoek werpt licht op het aantal E33 en E14 meldingen in de politieregistratie, op het aantal personen dat hierbij betrokken is en op de ontwikkelingen hierin. Niet eerder is zo duidelijk naar voren gekomen dat een relatief kleine groep personen met verward gedrag verantwoordelijk is voor een groot deel van de E33 en E14 meldingen in de politieregistratie. Deze bevinding ondersteunt het belang om vroegsignalering, ondersteuning en zorg te focussen op deze relatief kleine groep. Hierdoor kan deze groep in een vroeger stadium passende zorg en ondersteuning krijgen. Tegelijkertijd is het mogelijk dat hierdoor het aantal meldingen dat toe te schrijven is aan deze groep aanzienlijk afneemt.

Dit onderzoek is het eerste dat in de landelijke politieregistratie op zoek is gegaan naar het aantal unieke personen achter het totaal van de E33 en E14 meldingen. Eerdere kleinschalige regionale studies naar verward gedrag zijn lastig te vergelijken met elkaar en met de huidige studie (Hekkert & de Jong, 2015; Planije & van Hoof, 2016; Koekkoek, 2017a). Dit komt omdat in deze studies andere methoden zijn gebruikt en andere selecties van meldingen uit de politieregistratie zijn geanalyseerd (De Vries, 2016). Ondanks deze verschillen in opzet wordt ook in de regionale studies gevonden dat het aantal unieke personen lager ligt dan het aantal meldingen (GGNet & Veiligheidshuis NOG, 2017; Van 't Hoff & Zeegers, 2016; Koekkoek, 2017a). Ook onze bevinding dat een groot deel van de (E33 en E14) meldingen toe te schrijven is aan een relatief kleine groep personen, is in lijn met eerder regionaal onderzoek (Hekkert & de Jong, 2015; Koekkoek, 2017a).

Het verschil in aantal meldingen tussen 2015 en 2016 kwam uit de eerdere publicaties van de politie al naar voren (Nationale Politie, 2018). Dat het aantal unieke personen en het aantal personen dat al bekend is in de registratie onder de codes E33 en E14 ook hoger is in 2016 is een nieuwe bevinding. Meerdere factoren kunnen hierin een rol spelen. Zo wordt de toename van het aantal meldingen van verward gedrag regelmatig in verband gebracht met de ontwikkelingen in de GGZ en met de ambulantisering in het bijzonder (Abraham & Nauta, 2014; Kuppens, 2015; Kuppens, 2016; De Vries, 2016). Tot op heden is er echter nauwelijks een verband aangetoond tussen een toename van de meldingen in de politieregistraties en de beddenafbouw (Van Hoof, 2015; Koekkoek, 2017b). Andere mogelijke factoren die in eerder onderzoek worden genoemd zijn o.a. een daadwerkelijke stijging van het aantal kwetsbare personen en registratie-effecten (Planije & van Hoof, 2016). Of en in hoeverre deze factoren bijdragen aan de waargenomen toename is echter onduidelijk.

Beperkingen

Het huidige onderzoek betreft slechts één specifieke bron, de E33 en E14 meldingen in de politieregistratie. Lang niet alle personen met verward gedrag komen met de politie in aanraking. Verward gedrag waarvoor zorg of ondersteuning of hulp wordt ingeschakeld, blijft nu buiten beeld.

De aantallen in dit onderzoek beschrijven alleen het deel van de groep personen met verward gedrag met codes E33 en E14 binnen de politieregistratie. Voor meldingen waarbij sprake was van verward gedrag in combinatie met strafbare feiten of in combinatie met specifieke overlastsituaties gebruikt de politie andere codes en wordt 'verward gedrag' niet (systematisch) geregistreerd. De huidige aantallen zijn daarmee een onderschatting van het totaal aantal personen met verward gedrag in de politieregistratie.

De politieregistratie is niet opgezet voor onderzoeksdoel-einden, maar wordt hier toch gebruikt omdat het in de context van verward gedrag één van de weinige landelijke informatiebronnen is. De mogelijke variatie in registratie van E33 meldingen tussen agenten, locaties en regio's is eerder beschreven (Koekkoek, 2017a,b). Daarnaast is niet duidelijk of het bij elke melding inderdaad gaat om verward gedrag volgens de definitie van het Schakelteam.

Vervolg

Dit onderzoek is het eerste deel van een groter onderzoek naar personen met verward gedrag. Dit eerste deel betreft een cijfermatige beschrijving van het aantal E33 en E14 meldingen en bijbehorende personen in de politieregistratie. Deze factsheet geeft geen beeld van aard en ernst van verward gedrag in het algemeen en binnen de E33/E14 meldingen in het bijzonder. Daarvoor is het nodig om breder te kijken dan alleen de politieregistratie. In het tweede deel van het onderzoek, in de pilot-regio's GGD regio Utrecht en GGD West-Brabant, worden meer en verschillende bronnen betrokken en zal nadere analyse en duiding van de aard en ernst plaatsvinden. Hiervoor worden regionale registraties van andere organisaties die betrokken zijn bij de zorg en ondersteuning van personen met verward gedrag geanalyseerd en vindt nadere analyse van de politieregistratie plaats. De resultaten worden verwacht in september 2018.

Referenties

1. Abraham, M., & Nauta, O. (2014). Politie en "verwarde personen". Onderzoek naar optreden van de politie in relatie tot personen met verward gedrag. Eindrapport. Den Haag: WODC, Ministerie van Veiligheid en Justitie.
2. De Vries, S., Spruit, A. & Stams, G. J. (2016). Een verkennend literatuuronderzoek naar de omvang en aard van de problematiek bij verwarde personen. Den Haag: VNG.
3. GGNet, & Veiligheidshuis NOG. (2017). Triage en toeleiding, eerste bevindingen.
4. Hekker, H. & Jong, M. de. (2015). De Eenheid in Verwarden. Verwarden in de Eenheid Rotterdam. Rotterdam: Eenheid Rotterdam, Dienst Regionale Informatie Organisatie.
5. Van Hoof, F., Knispel, A., Hulsbosch, L., Van Rooijen, S., Place, C., Michon, H. & Kroon, H. (2015). Landelijke monitor ambulantisering en hervorming langdurige GGZ 2015. Utrecht: Trimbos-instituut.
6. Koekkoek, B. (2017a). De toename van 'verwarde personen'-meldingen: kwantitatieve analyse van een openbare orde en public health-probleem. Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen, 95(6), 264-272.
7. Koekkoek, B. (2017b). Verward in Nederland. Hoe we omgaan met mensen met psychische stoornissen. Houten: Uitgeverij LannooCampus.
8. Kuppens, J., Appelman, T., Ham, T. van & Wijk, A. van. (2015). Met fluwelen handschoenen Aanpak verwarde personen Amsterdam. Apeldoorn: Politie & Wetenschap; Arnhem: Bureau Beke.
9. Kuppens, J., Wijk, A. van, Ham, T. van & Jager, D. (2016). Stijging meldingen verwarde personen in de regio Rotterdam. Arnhem: Bureau Beke.
10. Nationale Politie, 2018 (<https://www.politie.nl/nieuws/2018/februari/27/oo-zorgelijke-trend-overlast-verward-gedrag.html>)
11. Planije, M. & van Hoof, F. (2016). Verwarring in Flevoland. Verkennend onderzoek naar signalen over "verwarde personen." Utrecht: Trimbos-instituut.
12. Schakelteam Personen met verward gedrag. (2016). Niemand tussen wal en schip. Schakelprogramma. Den Haag: Ministerie van VWS, Ministerie van VenJ, VNG.
13. Schakelteam Personen met verward gedrag. (2017). Niemand tussen wal en schip : onverminderd urgent. Tussentijdse rapportage Schakelteam voor personen met verward gedrag. Den Haag: VNG. Zie ook www.schakelteam.nl
14. Van 't Hoff, J. & Zeegers, A. (2016). Een verward Persoon of Verward gedrag? Een zoektocht naar de verhalen achter overlasmeldingen. Politie Oost-Nederland.

Tekstbox 2: Aanpak

Gebruikte bron

Om meer zicht te krijgen op de omvang en de kenmerken van de groep personen met verward gedrag in de politieregistratie hebben we de gegevens van E33 en E14 meldingen in de BVH van 2015 en 2016 voor heel Nederland geanalyseerd (zie tekstbox 1: Definitie en begrippen). Het jaar 2015 markeert daarbij de start van het aanjaagteam Verwarde Personen (de voorloper van het Schakelteam). In de huidige analyses is het jaar 2017 niet meegenomen, deze gegevens worden geanalyseerd in samenhang met gegevens uit andere registraties en in de rapportage van september gepresenteerd.

Selectie en aantal meldingen

Meldingen onder de code E33 (overlast door verward of overspannen persoon) en E14 (poging tot zelfdoding) zijn voor deze factsheet geselecteerd vanwege hun inhoudelijke relatie met de omschrijving van het Schakelteam Personen met verward gedrag (zie tekstbox 1: Definitie en begrippen). De consequentie hiervan is dat meldingen in de politieregistratie voor personen met verward gedrag die ook een strafbaar feit plegen, niet in de analyses zijn meegenomen. Ook de groep personen met verward gedrag die onder andere codes wordt geregistreerd (o.a. E41 overlast zwervers, E38 overlast i.v.m. alcohol/drugs), is niet meegenomen. Onbekend is hoe groot deze groepen zijn, omdat het eventuele verward gedrag hierbij niet systematisch wordt geregistreerd. De aantallen in de factsheet beschrijven een deel van de hele groep personen met verward gedrag binnen de politieregistratie.

Aantal meldingen waaraan geen personen konden worden gekoppeld

Bij een aantal meldingen wordt door de politie ter plaatse niemand meer aangetroffen óf wordt er wel een persoon aangetroffen maar is er, om verschillende redenen, geen Burger Service Nummer genoteerd. In deze gevallen is er wel een melding, maar geen persoon (snummer) om aan de melding te koppelen. Deze meldingen zonder gekoppelde persoon zijn meegeteld in het totaal aantal meldingen, maar zijn uitgesloten voor de analyses van het aantal unieke personen. Hiermee wordt het aantal personen dus enigszins onderschat.

Aantal unieke personen

Bij iedere persoon in de BVH wordt een rol geregistreerd. Bij de meldingen onder de code E33 of E14 tellen we iedere persoon met de rol 'hulpbehoevende'

als persoon met verward gedrag. Dat kunnen meer personen per melding zijn. Als er geen enkele persoon als 'hulpbehoevende' staat geregistreerd, maar wel één persoon als 'betrokkene', dan tellen we deze persoon als persoon met verward gedrag. Bij deze meldingen kunnen zo de personen met verward gedrag geïdentificeerd worden. Het aantal identificeerbare personen met verward gedrag vormt het aantal unieke personen met verward gedrag in de politieregistratie. Wanneer geen enkele persoon als 'hulpbehoevende' staat geregistreerd, en er meer dan één persoon als 'betrokkene' staat geregistreerd, tellen we deze personen niet mee, omdat dan niet duidelijk is welke persoon met verward gedrag wordt gemeld. Deze meldingen zijn daarom niet herleidbaar tot de personen met verward gedrag. Hiermee wordt het aantal personen dus enigszins onderschat.

Aantal nieuwe en aantal al bekende personen

Wij definiëren een persoon met verward gedrag als 'nieuwe persoon' als deze persoon in een periode van twaalf maanden voorafgaand aan een melding niet een eerdere E33/E14 melding heeft gehad in de BVH. Wij definiëren een persoon met verward gedrag als 'al bekende persoon' als deze persoon in een periode van twaalf maanden voorafgaand aan een melding wel een eerdere E33/E14 melding heeft gehad in de BVH. Om te bepalen of een persoon met verward gedrag een nieuwe of een al bekende persoon is in 2015, is ook gekeken naar de meldingen met codes E33 en E14 in 2014, voor zover deze plaatsvonden in de periode van twaalf maanden voorafgaand aan een melding van deze persoon. Of personen onder een andere code bekend zijn in de politieregistratie is hierin niet meegenomen.

Kortste tijd tussen twee meldingen

Voor personen met meer dan één melding (al bekende personen) in de BVH hebben we het kortste interval in tijd tussen twee meldingen (in de afgelopen twaalf maanden) berekend. Voor sommigen is dat op dezelfde dag, soms zelfs binnen enkele uren, voor anderen is dit interval bijna een jaar.

Context van eerder onderzoek

De resultaten van bovenstaande analyses hebben we vergeleken met bevindingen van eerder Nederlands onderzoek naar personen met verward gedrag. Hiervoor hebben we wetenschappelijke artikelen, (onderzoeks) rapporten, beleidsstukken en visiedocumenten e.d. geraadpleegd.

Colofon

Dit is een publicatie van de projectgroep Personen met verward gedrag, een samenwerkingsverband tussen RIVM, het Trimbos-instituut, de Praktijk Index, GGD regio Utrecht en GGD West-Brabant. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Schakelteam Personen met verward gedrag en gefinancierd door ZonMw (programma Aanpak Verward Gedrag).

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

De zorg voor morgen begint vandaag